

VOJNA ZA SLOVENIJO 1991

1. PRELOMNA DELJANJA PRI NASTAJANJU SLOVENSKE DRŽAVE

V SLOVENIJI PROCES PROTI ČETVERICI

- 31. maja 1988 je slovenska služba državne varnosti aretirala tri novinarje tednika Mladina in podčastnika JLA z obtožbo da so nezakonito prišli do zaupnega vojaškega dokumenta.
- Na Roški cesti v Ljubljani je leta 1988 potekal proces proti njim. Sojenje je spodbudilo množične proteste in razprave o pristojnosti vojaških sodišč, mnogo razburjenja pa je povzročila odločitev Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo, da se lahko v Sloveniji sodi v srbščini. Vojaško sodišče jih je obsodilo na zaporne kazni. Obtožene Janeza Janšo, Davida Tasiča, Ivana Borštnerja in Francija Zavrla je ob prihodu s sodišča pozdravila množica, zbrana iz vse Slovenije.
- Odgovor na aretacijo je bila ustavitev odbora za človekove pravice, v katerega so bili vključeni številni posamezniki, vodil pa ga je Igor Bavčar.

MAJNIŠKA DEKLARACIJA

- Opozicijske politične stranke so 8. maja 1989 javno predstavile Majniško deklaracijo, dokument ki je vseboval zahtevo po suvereni slovenski državi in njenem svobodnem odločanju povezovanju z drugimi državami.
- 22. junija 1989 je slovenska oblast predstavila Temeljno listino o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, v kateri so še vedno zavzemali za federativno urejeno jugoslovansko državo.
- Protestno zborovanje je bilo na kongresnem trgu v Ljubljani. Zahteve izražene v Majniški deklaraciji, so postale temeljni program nastajajočih strank demokratične opozicije.

VEČSTRANSKE VOLITVE V SLOVENIJI

- V Sloveniji so bile od 8. do 22. aprila 1990 po 52 letih prve večstranske volitve. To je bilo prelomno dejanje pri nastajanju nove države. Na volitvah je zmagala demokratična opozicija, ki je dobila 54 odstotkov glasov. Izvoljena je bila tudi nova vlada, in sicer je bil predsednik Lojze Peterle, predsednik najmočnejše opozicijske stranke, to je Slovenskih krščanskih demokratov.
- Mesta v vladi, ki so bila pomembna pri osamosvajanju države, so dobili člani Demokratične zveze, in sicer Igor Bavčar s Sekretariata za notranje zadeve, Janez Janša s Sekretariata za ljudsko obrambo in Dimitrij Rupel s Sekretariata za zunanje zadeve.

- 17. maja 1990 je bil konstitutivni seji republiške skupščine za predsednika izvoljen dr. France Bučar.
- V drugem krogu predsedniških volitev je z 58 odstotki glasov Milan Kučan premagal protikandidata dr. Jožeta Pučnika. Za člane predsedstva so bili poleg predsednika Predsedstva RS Milana Kučana izvoljeni dr. Matjaž Kmecl, Ivan Oman, Ciril Zlobec in dr. Dušan Plut.